

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลวังขนาย

อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ภูมิปัญญาของถิ่น

ความหมายของภูมิปัญญา

ภูมิปัญญา หรือ Wisdom หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ที่นำมาไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไข ปัญหาของมนุษย์ หรือ ภูมิปัญญา คือ พินความรู้ของปวงชนในสังคมนั้น ๆ และปวงชนในสังคมยอมรับรู้ เชื่อถือ เข้าใจ ร่วมกัน เรียกว่า ภูมิปัญญา

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสม ประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกสรร ประยุกต์ พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย ภูมิปัญญาไทย นี้มีลักษณะเป็นองค์รวม มีคุณค่าทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทย ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจเป็นที่มา ขององค์ความรู้ที่งอกงามขึ้นใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการ ดำเนินวิถีชีวิตของคนไทย ลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญาที่มีความเด่นชัดในหลายด้าน เช่น ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม และหัตถกรรม ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ด้านศิลปกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี และด้านโภชนาการ วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิ ปัญญา

ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น (Folk Wisdom)

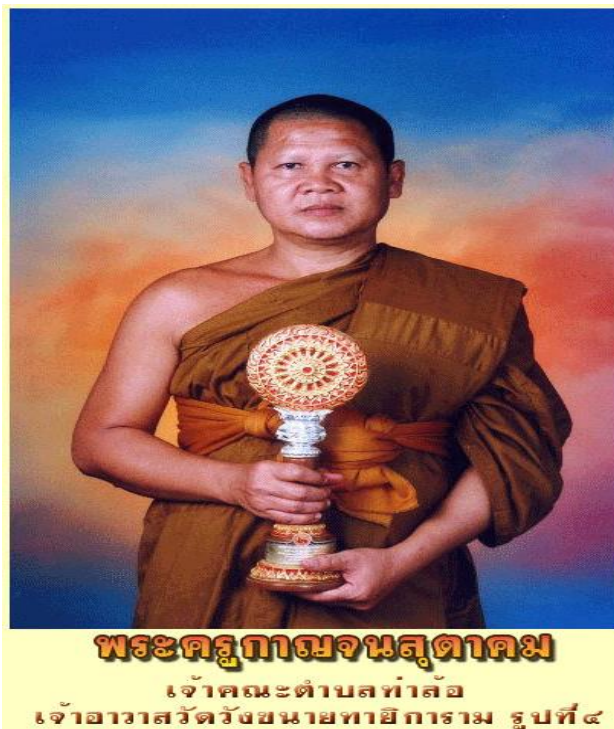
ได้มีผู้ความหมายดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๓๙ : ๒) หมายถึง ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ใน ชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกตคิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาเป็นศาสตร์ เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะ ช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม ชุมชนและในการตัวของผู้อยู่เอง หากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษา และนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จักกันเกิดการยอมรับ ถ่ายทอด และพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ตามยุคตามสมัยได้

ศักดิ์ชัย เกียรติธนาสินทร์ (๒๕๔๒ : ๒) ได้ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ องค์ความรู้ ความสามารถของชุมชนที่สั่งสมสืบทอดกันมานาน เป็นความจริงแท้ของชุมชนเป็นศักยภาพที่จะใช้ แก้ปัญหา จัดการปรับตัว เรียนรู้ และถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข เป็นแก่น ของ ชุมชน ที่ จรรโลง ความเป็นชาติให้ อยู่ รอด จาก ทุก ภัย พิบัติ ทั้ง ปวง จารุวรรณ ธรรมวัต (๒๕๔๓ : ๑) ได้ให้ความหมาย ของภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ แบบแผน การดำเนิน ชีวิตที่มีคุณค่าแสดงถึงความเฉลียวฉลาดของบุคคล และสังคมซึ่งได้สั่งสมและปฏิบัติต่อกันมา ภูมิปัญญา จะเป็นทรัพยากรบุคคล หรือทรัพยากรความรู้ก็ได้

จากการศึกษาความหมายและแนวคิดของภูมิปัญญาของชาวบ้านที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า ภูมิปัญญาไทย หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการดำเนินชีวิตอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ โดยใช้สติปัญญาสั่งสมความรู้อย่างแพร่หลาย ผสมผสานความกลมกลืนระหว่างศาสนา สภาพภูมิอากาศ สภาพแวดล้อมการประกอบอาชีพและกระบวนการเหล่านี้มาจนหลายชั่วคนซึ่งจะเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้น เกิดจากการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์เป็นระยะเวลายาวนาน โดยอาศัยภูมิปัญญาที่มีอยู่มาใช้ในการตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพการปรับตัวและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต จนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของธรรมชาติและสังคม

.....

ภูมิปัญญาด้านศาสนา

พระครูกาญจนสุตาคม

เจ้าคณะตำบลท่าล้อ
เจ้าอาวาสวัดวังขนายทายิการาม รูปที่๔

ชื่อ พระครูกาญจนสุตาคม / เจ้าอาวาสวัดวังขนายทายิการาม

ลักษณะภูมิปัญญา มีความรู้ในด้านพระพุทธศาสนา ศาสนพิธี ศาสนสถาน

พระธรรมวินัย เป็นครูพระ อบรมวิชาพระพุทธศาสนาให้กับ

ประชาชน และเด็กนักเรียน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ

ชื่อ นางอำพร วิชาพร

ความชำนาญ นวดแผนโบราณ

ที่อยู่ ๕๓/๑ หมู่ที่ ๒ บ้านวังขนาย ตำบลวังขนาย อำเภอดงหลวง จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๐๘๔๘๓๒๐

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ

ชื่อ นายสัมฤทธิ์ สภาพัคตร์

ความชำนาญ นวดแผนโบราณ

ที่อยู่ ๙๗/๒ หมู่ที่ ๑ บ้านศาลเจ้าโพรงไม้ ตำบลวังขนาย อำเภอกำแพง

จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๕๑๗๒๕๗๑

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย

ชื่อ นายเมือง โฉมงาม

ความชำนาญ กวาดยา

ที่อยู่ ๑๒๖/๕ หมู่ที่ ๒ บ้านวังขนาย ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง

จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๓๔ - ๖๒๖๐๖๗

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปการแสดง

ชื่อ นายบุญช่วย คงไพร

ความชำนาญ ตีกลองยาว

ที่อยู่ ๖๙ หมู่ที่ ๗ บ้านริมน้ำ ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๗ - ๐๑๖๙๖๘๖

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานฝีมือ

ชื่อ นางอ่อน เนยขำ

ความชำนาญ ทำบายศรี

ที่อยู่ ๑๓๔ หมู่ที่ ๑ บ้านศาลเจ้าโพรงไม้ ตำบลวังขนาย อำเภอกำแพง

จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๓๔ - ๖๔๗๗๓๖

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสาน

ชื่อ นายวันชัย คำจุน

ความชำนาญ จักสาน ถักแห

ที่อยู่ ๑๑๓ หมู่ที่ ๒ บ้านวังขนาย ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๘๐๕๐๒๑๗

ภูมิปัญญาด้านช่างฝีมือ

นายธนา วีระวิทย์

ชำนาญ ทำอิฐบล็อกประสาน

ที่อยู่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๒ บ้านวังขนาย ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๓ - ๓๐๙๔๖๐๙

ภูมิปัญญาด้านช่างฝีมือ

ชื่อ นายพูนศักดิ์ อ่อนยิ้ม

ความชำนาญ ผลิตภัณฑ์ทองเหลือง ผลิตพระพุทธรูป

ที่อยู่ ๑๐๗ หมู่ที่ ๑ บ้านศาลเจ้าโพรงไม้ ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง

จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๓๔ - ๖๑๒๕๘๕

ภูมิปัญญาด้านการเกษตร

ชื่อ นางสาวสุภาพร ประเสริฐบุญย์

ความชำนาญ ปลุกผักกาดขาว ชিংแดง

ที่อยู่ ๑๗๙/๑ หมู่ที่ ๖ บ้านหลังวัด ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๓๔ - ๖๒๖๐๖๙

ภูมิปัญญาด้านการเกษตร

ชื่อ นายประสาร ตั้งสุขสันต์

ความชำนาญ ปลุกผักกางมุ้ง

ที่อยู่ ๒๑๙/๒ หมู่ที่ ๖ บ้านหลังวัด ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๕๕๑๗๘๙๔

ภูมิปัญญาด้านการทำขนมไทย

ชื่อ นางลำพา พุ่มราตรี

ความชำนาญ การทำขนมไทย

ที่อยู่ ๑๔๙/๖ หมู่ที่ ๕ บ้านหลังอำเภอ ตำบลวังขนาย อำเภอนาทม

จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๓๔ - ๖๑๑๘๖๔

ภูมิปัญญาด้านการแปรรูปอาหาร

ชื่อ นางบุญเกิด จานทอง

ความชำนาญ การแปรรูปอาหาร เช่น การทำกล้วยฉาบ มันฉาบ

ที่อยู่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๑ บ้านศาลเจ้าโพรงไม้ ตำบลวังขนาย อำเภอดำรงวิทยะ

จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๕๒๘๘๑๕๔

